

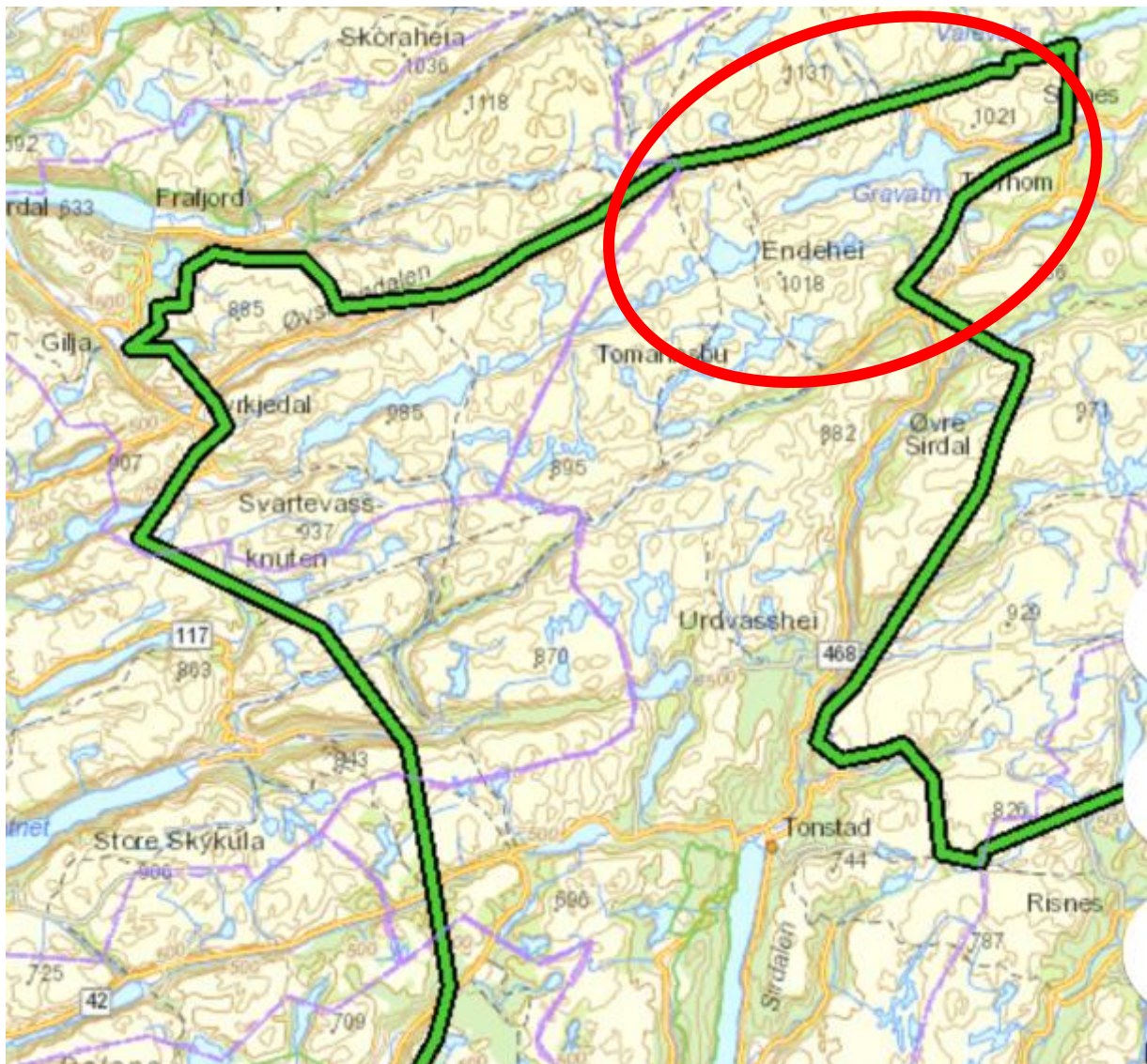
HØRINGSUTTALELSE VEDRØRENDE NASJONAL RAMME FOR VINDKRAFT

1. INNLEDNING

Vi viser til NVEs forslag til nasjonal ramme for vindkraft av 1. april 2019 og til Olje- og energidepartementets høringsbrev med referanse 19/511.

På vegne av Gravassryggen hyttefelts velforening avgis nedenstående høringssvar vedrørende område nr. 52, Vest-Agder og Rogaland.

Hovedbudskapet i vårt høringssvar er at området rundt Gravatn, Gravassryggen, Tomannsbu og fjelltoppen Store-Knut (merket med rødt i kartet nedenfor og heretter benevnt som «området») bør tas ut av den nasjonale rammen for vindkraft.

2. KORT OM GRAVASSRYGGEN HYTTEFELT

Gravassryggen er et av satsingsområdene for turisme i Sirdal kommune, tilrettelagt for hytteliv for de som ønsker størst mulig nærkontakt med naturen. I motsetning til andre deler av Øvre Sirdal har man her verken butikker, bensinstasjoner eller andre servicetilbud. Derimot har man fantastisk tilgang på urørt natur.

I prospektet for Gravassryggen hyttefelt er beskrivelsen slik:

Gravassryggen – et landskap av frihet og valgmuligheter

Snøen kommer tidlig på Gravatn i Sirdal. Høyt hevet over dalene rundt brer de flotteste heiene seg utover. Her ligger alt til rette for lange turer i nærkontakt med rype og rev, og like i nærheten ligger kjente områder som Storeknut, Dorgehei og Degevass. Det har ferdes folk her så lenge det har bodd mennesker i Norge. Før var det reinen jegeren søkte. Også i dag er det et rikt viltliv i området, men nå jaktes det like gjerne på store naturopplevelser. Tenk å nyte morgenkaffen inntil hytteveggen mens ørna sirkler langt der oppe...

Gravassryggen ligger kun en time og tyve minutter fra Stavanger/Sandnes. Feltet ligger vakkert plassert like etter Hunnedalen på veien mot Sinnes. Akkurat passe langt hjemmefra til å legge hverdagslivet bak deg, men ikke verre enn at det går an å kombinere ferieliv med dagjobbing i byen. På Gravassryggen kan du vandre uforstyrret innover heia en tidlig morgen, eller sette utfor distriktets mest moderne alpinanlegg i Tjørhomfjellet. Liker du å bruke hytta hele året byr Sirdal på fantastiske naturopplevelser for både små og store.

Om dette er Sirdals beste område, kommer vel an på øyet som ser. Drømmer du om å være der det skjer, samtidig som du kan trekke deg tilbake og bygge ro, kan vi i alle fall slå fast at Gravatn er et slikt sted.

Hyttefeltet ligger omtrent midt i området som er utpekt i forslaget til ramme for vindkraft.

I det følgende vil vi gjøre nærmere rede for de mange grunnene til at området bør tas ut av rammen.

3. KONFLIKT MED FRILUFTSLIV

Etablering av vindkraftverk området vil begrense turmuligheter og turglede i området. Ikke bare vil vindkraftverkene være visuelt svært ødeleggende, det er også grunn til å anta at ferdselen vil bli innskrenket, blant annet på grunn av isingsforhold og fare for iskasting fra rotorblader. I det følgende vil vi beskrive hvilke turmuligheter vi i dag har i området, og som således står i fare for forringelse.

3.1 Gravassryggen – nærområdet vårt

Alle hytteeiere i området benytter «ryggen»/halvøya ved Gravatn til småturer, helt ut til varden, hvor man har flott utsikt over Gravatn og heiene rundt. Dette er et sted som er svært godt egnet for kortere turer, og hvor perfekt når man skal lære barn å ferdes til fots og på ski i urørt natur. Det er et svært rikt plante- og dyreliv på Gravassryggen, og derfor alltid mye kjekt å se på tur, det være seg rype, hare, ørn, dyrespor, fjær med mer.

Turen er beskrevet her: <https://www.aftenbladet.no/lokalt/i/qwmXg/GRAVASSRYGGEN>

En etablering av vindkraftverk i dette området, eller på motsatt side av Gravatn, vil være svært ødeleggende for den fredfylte idyllen som denne nær-turen byr på.

Kart fra gulesider.no:

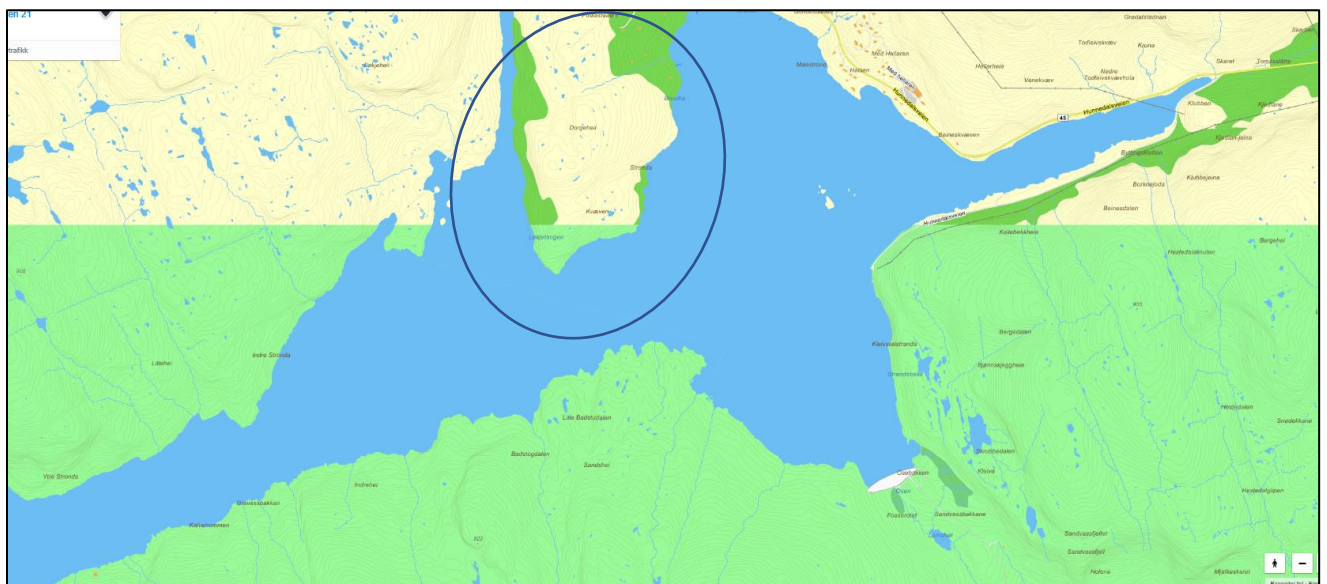
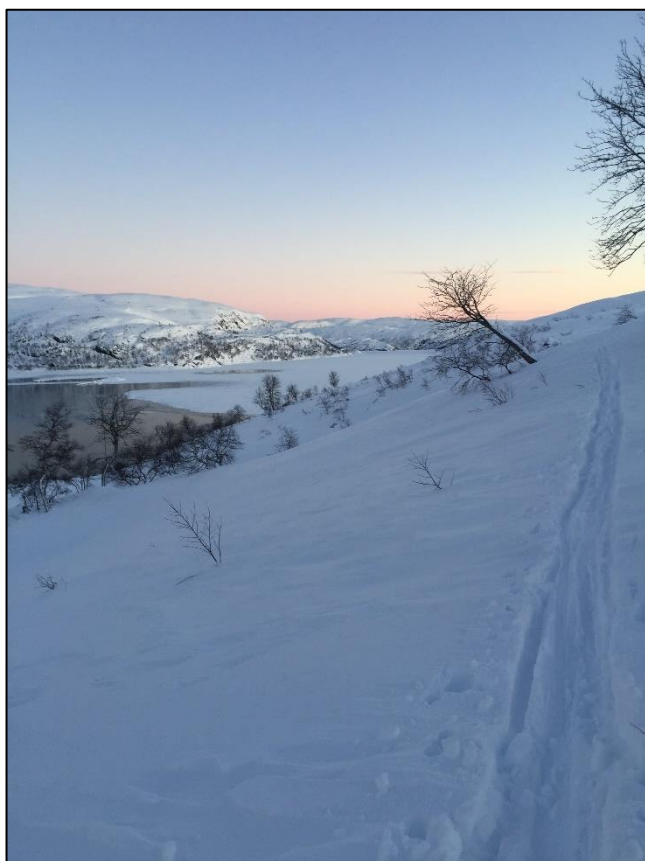

Foto: Privat

3.2 Store-Knut – topptur året rundt

Det er flere etablerte og oppmerkede turløyper i området som brukes flittig. En yndet topptur går fra Gravassryggen og opp til toppen Store-Knut (1015 moh). Dette er en flott hverdagstur og også en grei tur for familier med barn, hvor man får høyfjellsfølelsen uten at man må gå veldig langt.

Turen er blant annet beskrevet her:

<https://listerfriluft.no/friluftsaktiviteter/sirdal/fotturer/storeknut-1015-moh/>

<https://ut.no/turforslag/119425/storeknut>

Foto: Privat

Toppen Store-Knut kan også nås fra andre deler av Sirdal, og da er det en vesentlig lengre tur.

På vinterstid er toppen en klassisk topptur som enten kan gås fra «bunnen» av Sirdal for de viderekomne, men som også er innenfor rekkevidde for mindre avanserte skiløpere ettersom et av skitrekkeene i Sirdal går et stykke oppover, se <https://sirdal-skisenter.no/wp-content/uploads/2015/11/Topptur-Storeknut.jpg>. Løypen opp til Store-Knut inngår i Sirdalsløypers løypenett.

Som det fremgår av Sirdal skisenters beskrivelse, har man fra Store-Knut utsikt «i alle retninger og kan se både heiene, nedover Hunnedalen, oppover Sirdal til Hilleknut og bortover til Valevatn til dammen der».

Dersom det skulle etableres vindkraftverk i området rundt Store-Knut vil dette vesentlig forringes som turmål. Området vil bli langt mindre naturskjønt, og deler av området vil nødvendigvis også bli utilgjengelig. Man vil ikke lenger oppnå følelsen av å gå i høyfjellet. Det samme gjelder dersom det etableres vindkraftverk rundt Gravatn, som er en vesentlig del av utsikten fra Store-Knut.

3.3 Tomannsbu

Et viktig turmål for lengre turer i området er Tomannsbu, en hytte som drives av Den norske turistforening. Vi antar at konsekvenser av etablering i vindkraftverk i dette området vil bli behørig belyst av Stavanger turistforening i deres høringssvar, og nøyer oss derfor med å vise til kart og turbeskrivelse.

Beskrivelse av turen: <https://ut.no/rutebeskrivelse/332b6db3-b9b0-4dd3-bc83-01bdf03a7b75/hunnedalen-tomannsbu>

4. SKADE PÅ DYR- OG FUGLELIV

Området har et svært rikt dyreliv. Vi observerer ofte ørn, orrfugl, ryper, ugler, beitende sau, småfugl, dyr som hare og rev og amfibier som padder/frosk/salamander.

Vedlagt følger bilder som dokumenterer en del av dette dyre-, fugle- og plantelivet.

Dersom det etableres anleggsveier og vindturbindparker i dette området, vil det naturligvis gå på bekostning av dette dyre- og fuglelivet. Vi gjør oppmerksom på at en del av området er preget av å være myrlandskap. Myr er viktig både som flomdemper, karbonlager og som hjem for mange dyr og planter.

5. STØY

Da området i dag primært brukes for å fremme naturopplevelser, vil nærmest enhver hørbar lyd fra ett eller flere vindkraftverk oppleves som uønsket støy. I tillegg vil det være vanskelig å på forhånd anslå hvilken støybelastning man kan forvente. Det vises til NVEs rapport fra 2017, hvor følgende uttales:

«På grunn av alle faktorene som påvirker støyutbredelse fra vindturbiner, kan beregning av støyeksponering være utfordrende. Dette gjelder spesielt i terreng med store høydeforskjeller og reflekterende terrengformasjoner, og ved værforhold som kan gi rim/is på vinger (NVE, 2017).»

Dette er forhold som i stor grad gjør seg gjeldende på i området rundt Gravvatn og opp mot Store-Knut. Det kan nevnes at området er relativt værhardt, også sammenlignet med en del andre områder i Sirdal kommune.

6. VISUELL ØDELEGGELSE

Da landskapet er svært åpent rundt Gravatn, og fjellene relativt lave, vil vindturbiner bli svært dominerende visuelt. Dette vil ødelegge det naturskjønne området vårt. Dersom man for eksempel etablerer vindturbiner rundt Gravatn, vil vindturbinene visuelt sett kunne fortone seg som høyere enn fjellene de står på.

7. HYTTEVERDI

Vi har i punktene over beskrevet turmulighetene, dyrelivet og de naturskjønne stedene som området rundt Gravassryggen byr på. Verdien på hyttene i området henger selvsagt tett sammen med tilgjengeligheten på natur og friområder, og ikke minst den fantastiske utsikten fra disse hyttene. – Langt de fleste hyttene er plassert med utsikt utover Gravatn.

Etablering av vindkraftverk i dette området vil ha klar negativ virkning på hytteprisene og på hyttenes omsettelighet. Det virker sterkt urimelig at eierne av vindkraftverk skal få en vinning på bekostning av oss hytteeiere, som gjerne har tatt opp lån for å investere i en dyr hytte som i praksis ved innføring av vindkraft kan bli uomsettelig.

Bare gjennom å innlemme området Store-Knut og Gravatn i forslaget til den nasjonale rammen for vindkraft har omdømmet til hyttefeltet vårt tatt skade.

* * * *

Basert på punktene over, oppfordrer vi på det sterkeste om å ta området rundt Gravatn, Store-Knut og Tomannsbu ut av forslaget til nasjonal ramme for vindkraft.

Med vennlig hilsen

...

VEDLEGG - DOKUMENTASJON AV DYRELIV

Rypefjær observert på tur på Gravassryggen